

ການນິຍາມສິ່ງແວດລ້ອມຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ເຮົາຈະໃຫ້ນິຍາມຢ່າງໃດກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ລະບົບ ນິເວດ ແລະ ຂະບວນການນິເວດວິທະຍາ? ພວກເຮົາ ເຫັນດ້ວຍກັນທັງຫມົດວ່າ ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດ ກໍຄື ສິ່ງຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ອ້ອມຕົວພວກເຮົາ, ແລະນອກລະ ບົບ ຂອງພວກເຮົາ (ພາຍນອກຂອງລະບົບສັງຄົມມະນຸດ). ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດປະກອບດ້ວຍອາກາດ, ນ້ຳ, ແຮ່ທາດ, ພະລັງງານແສງອາທິດ, ຕົ້ນໄມ້, ແລະ ສັດ ທີ່ຊ່ວຍເຫລືອໃຫ້ມະນຸດເຮົາມີຊີວິດຢືນຢົງໄດ້ເຮັດ ໃຫ້ປະຊາກອນຕົ້ນໄມ້, ແລະ ສັດ, ພາຍໃນທີ່ຢູ່ ອາໄສ ສະເພາະ ແລະ ການມີປະຕິກິລິຍາ ຂອງມັນຕໍ່ກັບ ອາກາດ, ນ້ຳ, ແຮ່ທາດ ແລະ ພະລັງງານແສງອາທິດ, ແມ່ນຊຸມຊົນ ທຳມະຊາດ ເຊິ່ງຮູ້ກັນວ່າລະບົບນິເວດ.

ຂະບວນການທາງນິເວດວິທະຍາທຳຄວາມສາອາ ດໃຫ້ອາ ກາດ ແລະ ນ້ຳ, ເປັນຕົວກຳນົດຂອງສະພາບອຸນ ຫະພູມ ອາກາດ ແລະ ສະພາບບັນຍາກາດ ແລະ ສາມາດອຳນວຍໃຫ້ລະບົບນິເວດເກີດຂຶ້ນທົດແທນໃຫ້ ມ່ໄດ້.

ລະບົບນິເວດພົວພັນເຖິງລະຍະເວລາ ແລະ ລະດັບຕ່າງໆຂອງການພັດທະນາ. ແຕ່ລະບົບແຍກ ອອກຈາກກັນ ແຕ່ກໍ່ມີອິພົນຕໍ່ກັນ ແລະ ຖືກອິດທິພົນ ຈາກລະບົບນິເວດອື່ນໆ ທັງໃຫຍ່ ແລະ ນ້ອຍ. ລະບົບ ນິເວດທັງຫລາຍ ຂອງໂລກ ແລະປະຕິກິລິຍາເຊິ່ງກັນ ແລະກັນຂອງພວກມັນລວມປະກອບເຂົ້າກັນເປັນຊີວະ ພົບ.

ລະບົບນິເວດຢູ່ເຂດລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ມີເຂດທີ່ຢູ່ ອາໄສລຽບຮີມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ ເຂດນ້ຳຖ້ວມສາມປາກນ້ຳຂອງ ເຂດຕົ້ນ ໄມ້ເຂດຮ້ອນ, ເຂດປ່າຊາຍເລນ, ເຂດປ່າໄມ້ເຊິ່ງມັນເປັນເຮືອນຮັງໃຫ້ແກ່ບັນດາສິ່ງທີ່ມີຊີ ວິດນາໆຊະນິດ ລວມທັງພືດພັນຕ່າງໆ.

ປະເທດຢູ່ຮີມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ MRB ໄດ້ແກ່ປະເທດຈີນ, ພະມ້າ, ສປປ ລາວ, ໄທ, ກຳປູເຈັງ ແລະ ຫວຽດນາມ, ແຂວງຢູນານ ປະເທດຈີນ ແລະປະເທດພະມ້າແມ່ນສ່ວນນ້ຳຂອງຕອນເທິງ. ແລະ ສ່ວນນ້ຳຂອງຕອນລຸ່ມໄດ້ປະກອບມີປະເທດ ສປປ ລາວ, ໄທ, ກຳປູເຈັງ ແລະຫວຽດນາມດັ່ງສະ ແດງໃນຮູບ 1.

ເຈັດແຄວ້ນທີ່ສຳຄັນໄດ້ຖືກຈັດເປັນລັກສະນະພິເສ ດໃນລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ.

- ອ່າງລ້ານຊ້າງ, ຢູນານ.
- ເນີນສູງພາກເຫນືອ (ສປປ ລາວ, ພະມ້າ, ໄທ)
- ພະພຽງໂຄລາດ ແລະພູພຽງສະກິນ (ໄທ)
- ເນີນສູງພາກຕາເວັນອອກ (ສປປ ລາວ, ຫວຽດນາມ)
- ເນີນສູງພາກໃຕ້ ກຳປູເຈຍ.
- ເຂດທົ່ງຮາບ (ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ຫວຽດນາມ)
- ເຂດຊາຍຝັ່ງ (ຫວຽດນາມ,ກຳປູເຈຍ).

ເຂດດັ່ງກ່າວນີ້ຕໍ່ໄປຈະໄດ້ແບ່ງອອກເປັນອ່າງນ້ຳນ້ອຍ ແລະ ເຂດສັນບັນນ້ຳຕ່າງໆ.

ອຸທິກກະສາດຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ສະພາບທາງອຸທິກກະສາດ , ຫຼື ຮອບວຽນ ຂອງນ້ຳ ໄຫຼເຂົ້າ ແລະ ໄຫຼອອກໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ສຳລັບການ ສ້ອມບຸລະນະ ໂຄງສ້າງ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງລຳນ້ຳ. ອຸທິກກະສາດຂອງ ອ່າງນ້ຳ ສິ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ ຊະນິດ ແລະຄວາມອຸດົມ ສົມບູນຂອງສັດປ່າ ແລະຕົ້ນໄມ້, ພືດ, ການຊອກຫາ ອ່າຍ ຂອງທາດອາຫານ ໃຫ້ແກ່ລະບົບປຽບເໝືອດດັ່ງ

ປະລິມານ ຜົນຜະລິດທັງໝົດ. ທັງໆທີ່ວ່າໄລຍະອຸທິກຂອງລຳນໍ້າເປັນແບບລະດູການ ແລະປີຕໍ່ ປີ ປ່ຽນແປງຂຶ້ນໆລົງໆກໍຕາມ, ມັນຍັງຮັກສາປັດໃຈອັນສຳຄັນຂອງໜ້າທີ່ຂອງລະບົບນິເວດໄວ້ໄດ້. ຮູບ 2 ສະແດງເຖິງອົງປະກອບສຳຄັນ ແລະ ທາງເດີນຂອງອຸທິກກະສາດຂອງອ່າງນໍ້າ.

ແມ່ນໍ້າຂອງເລີ່ມຈາກພູຕັ້ງກູລາຊັງ ທີ່ນອນຢູ່ສິ້ນພູພຽງຕີເບດ. ມີຄວາມຍາວ 4,880km ແມ່ນໍ້າຂອງ ເປັນແມ່ນໍ້າ ທີ່ຍາວກ່ວາໝູ່ ໃນທະວີບເອເຊີຍຕາເວັນອອກຊ່ຽງໃຕ້ ແລະ ເປັນອັນດັບທີ12 ໃນໂລກຖ້າທຽບດ້ານຄວາມຍາວ. ອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ MRB ປະກອບດ້ວຍເນື້ອທີ່ໂຕ່ງນໍ້າປະມານ 795,000km² ທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນແມ່ນໍ້າທີ່ 21 ທີ່ມີອ່າງໂຕ່ງນໍ້າໃຫຍ່ໃນໂລກ.

ປະລິມານນໍ້າໄຫຼທັງໝົດເຂົ້າອ່າງນໍ້າຕໍ່ປີແມ່ນ 475,000ລ້ານ m³ ເປັນແມ່ນໍ້າແຫ່ງທີ່ 8 ໃນໂລກທີ່ມີປະລິມານນໍ້າໄຫຼ ເຂົ້າອ່າງຕໍ່ປີ.

ການສົມທົບການໄຫຼ ຈາກບັນດາປະເທດຢູ່ຕາມຮິມຝັ່ງແມ່ນໍ້າຂອງ ແມ່ນມີລັກສະນະແຕກຕ່າງກັນໄປໂດຍຂຶ້ນກັບເນື້ອທີ່ຂອງການໂຕ່ງນໍ້ານັ້ນເອງ.

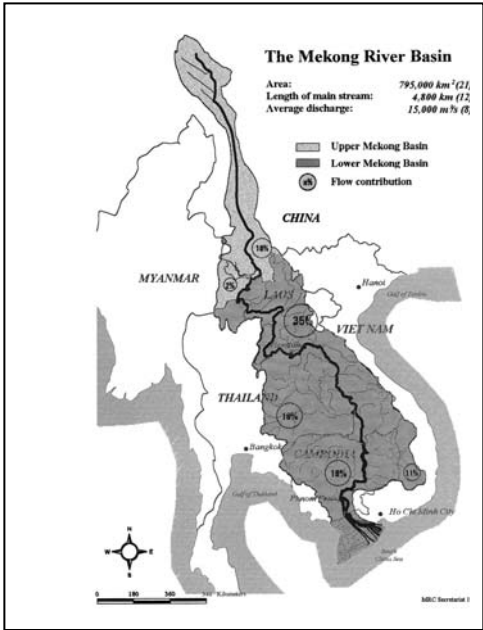
ສ.ປ.ປລາວ, ມີການໄຫລເຂົ້າສົມທົບ ສູ່ແມ່ນໍ້າຂອງຫຼາຍກ່ວາແມ່ນໍ້າສາຍອື່ນໆ ຄື 35% ຂອງປະລິມານການໄຫຼທັງໝົດເຊິ່ງວ່າມີເນື້ອທີ່ໂຕ່ງນໍ້າ 25% ຂອງທັງໝົດໃນອ່າງ ໂດຍການສົມທົບກັບປະເທດພະມ້າຄືມີປະລິມານການໄຫຼ ສົມທົບພຽງແຕ່ 2 % ຂອງປະລິມານການໄຫຼ ທັງໝົດ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ໂຕ່ງນໍ້າ 3 %.

ການໄຫຼ ຂອງຜິວໜ້ານໍ້າໃນແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ຖືກຂັບເຄື່ອນຈາກສະພາວະອຸນຫະພູມອາກາດທີ່ເກີດມີ ລົມມໍລະສຸມລະດູຝົນ ແລະ ລະດູແລ້ງ. ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫລາຍ, ສຳລັບລະດັບການໄຫຼໃນແມ່ນໍ້າ, ເກີດມີຂຶ້ນໃນລະຫວ່າງລະດູການ. ໂດຍສະເພາະໃນບໍລິເວນ ເຂດລຸ່ມນໍ້າໄຫລຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ.

ການຍ້ອງຂຶ້ນຂອງລະດັບນໍ້າໃນແມ່ນໍ້າຂອງໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ແມ່ນເກີດມີໃນລະຫວ່າງເດືອນກັນຍາ ຫາ ເດືອນພະຈິກ, ລະດັບນໍ້າຕໍ່ສູດໃນຊວງ ເດືອນກຸມພາ ເຖິງ ເດືອນມີນາ. ລະດູທີ່ເກີດນໍ້າຖ້ວມແມ່ນເລີ່ມມາຈາກ ເດືອນມິຖຸນາ ເຖິງ

ເດືອນທັນວາ ເຊິ່ງເປັນຊ່ວງທີ່ປະລິມານການ ໄຫຼລະບາຍ 85 - 90% ຂອງທັງໝົດ.

ຈຸດສູງສຸດຂອງມວນນໍ້າໄຫຼ ແມ່ນໄດ້ສ້າງເກດສິກສາໃນ ເດືອນກັນຍາ, ທີ່ຄິດໄລ່ໄດ້ 25-30% ຂອງການໄຫຼທັງໝົດພາຍໃນປີ. ໂດຍສົມທົບກັບເດືອນ ຂອງລະດູແລ້ງທີ່ສາມາດຄິດໄລ່ໄດ້ພຽງແຕ່ 1-

2% ຂອງການໄຫຼ ທັງໝົດພາຍໃນປີ ເທົ່ານັ້ນ.

ຮູບ 1. ອ່າງແມ່ນໍ້າຂອງ

ນໍ້າຖ້ວມທີ່ເຮັດໃຫ້ຖ້ວມບໍລິເວນກວ້າງຂວາງຂອງພາກໃຕ້ຂອງປະເທດກຳພູຊາ ແລະ ປະເທດວຽດນາມປະມານ 30,000 km² ຂອງອ່າງທີ່ນອນຢູ່ໃນທະເລສາບ (Great Lack) ແລະ ການໄຫຼ ບັນຈຸກັນຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ ແລະແມ່ນໍ້າຕົງເລສາບທີ່ພະນົມເປັນ.

ທະເລສາບ ແລະແມ່ນໍ້າຕົງເລສາບ ທຳໜ້າທີ່ ເປັນຕົວຄວບຄຸມນໍ້າຖ້ວມແບບທຳມະຊາດຢູ່ເຂດ RMB ໂດຍການລົດຈຸດສູງສຸດ (peak) ລົງໃນລະດູການນໍ້າຖ້ວມໂດຍວ່າເພີ່ມການໄຫຼຂຶ້ນໃນລະດູແລ້ງ.

ໃນໄລຍະລະດູນໍ້າຖ້ວມມີການໄຫຼ ແຮງໃນລຳແມ່ນໍ້າຂອງ ເປັນຕົ້ນເຫດເຮັດໃຫ້ມີການໄຫຼຍ້ອນກັບໃນແມ່ນໍ້າຕົງເລສາບຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເພີ່ມບໍລິມາດຂຶ້ນຢູ່ທີ່ທະເລສາບ ແລະ ນໍ້າອັງຖ້ວມບໍລິເວນອ້ອມແອ້ມປ່າໄມ້ ບຶງທາມ ຕ່າງໆ.

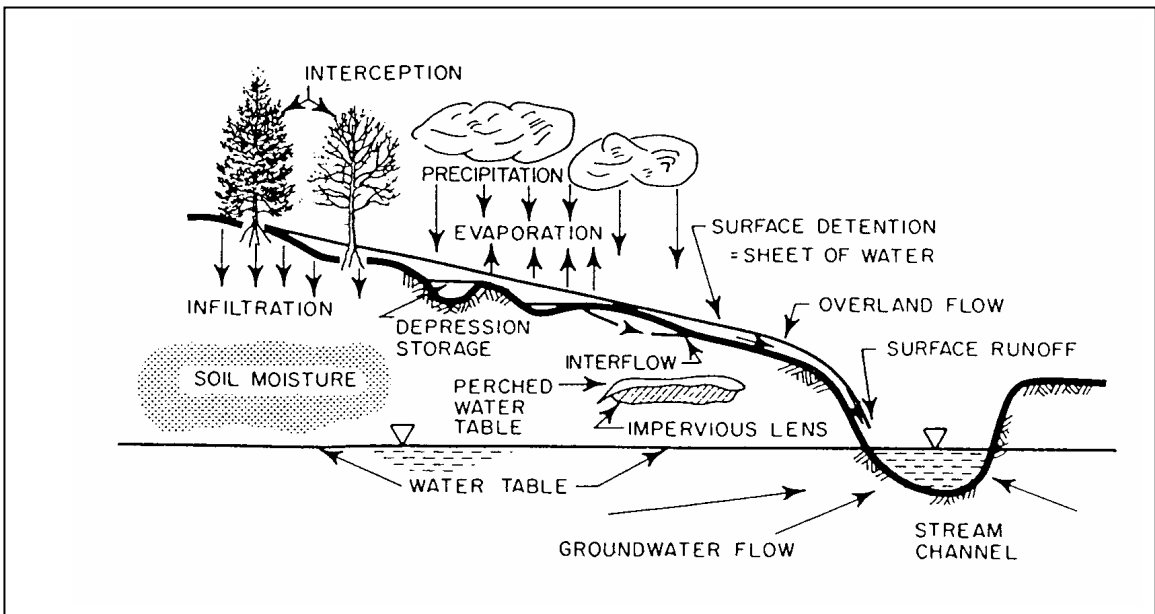
ໃນໄລຍະລະດູແລ້ງ, ທະເລສາບໄຫຼ ສູ່ແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບ, ຊຶ່ງຈະລະບາຍເຂົ້າສູ່ແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ທຳໃຫ້ນ້ຳໄຫຼຊ້າລົງຕື່ມອີກ ປະມານ 16%.

ການກະທົບທາງດ້ານດີ ຂອງສະພາບນ້ຳຖ້ວມນັ້ນໄດ້ແກ່ ທຳໃຫ້ດິນປູກຝັງອຸດົມສົມບູນຂຶ້ນ ໂດຍແມ່ນໄດ້ຈາກການຫັບຖົມຂອງຊັ້ນດິນ, ການເປັນຕະກອນ, ແລະ ກໍຍັງໃຫ້ການຫາປາສາມາດໄດ້ດີຂຶ້ນ (ຊຶ່ງວ່ານ້ຳຖ້ວມປ່າໄມ້ຂອງ ໜອງໃຫ່ຍ ທະເລສາບ ແມ່ນຊ່ວງສຳຄັນ ຂອງປາຈະໄປວາງໄຂ່ເພາະພັນ).

ຕໍ່ພາກໃຕ້ຂອງປະເທດວຽດນາມ (ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຮັກສາປ້ອງກັນນ້ຳຖ້ວມຢ່າງເປັນປະຈຳ).

ຊັບພະຍາກອນທາງດ້ານນິເວດ ຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.

ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງເປັນເຮືອນຮັງ ຂອງບັນດາພືດພັນທັນຍາຫານຕ່າງ. ບັນດາຕົ້ນໄມ້ທີ່ຫາຍາກ

ຮູບ 2 . ຮູບແບບຂອງຮອບວຽນອຸທິກກະສາດ: ອົງປະກອບສ່ວນໃຫ່ຍ ແລະ ເສັ້ນທ່າງຜ່ານຂອງມັນ

ອຸທິກກະສາດຂອງ ແມ່ນ້ຳຂອງເປັນເລື່ອງທີ່ປ່ຽນແປງທາງທຳມະຊາດ ໃນການຕົກຕະກອນຊຶ່ງສາມາດລົງຜົນໃຫ້ບັນດາປະເທດ ທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມຮີມຝັ່ງແມ່ນ້ຳທັງການແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ທັງນ້ຳຖ້ວມ, (ຊຶ່ງວ່າໃນປະຈຸບັນນີ້ ການແຫ້ງແລ້ງ ຢູ່ປະເທດໄທ ຊຶ່ງສິ່ງຜົນໃຫ້ການຊົນລະປະທານ ແລະ ນ້ຳປະຊາຢູ່ໃນຕົວເມືອງ).

ການໄຫຼຖ້ວມ ຊົ່ວຄັ້ງຄາວກໍຍັງເກີດມີຂຶ້ນ ເໝືອນກັນໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງກຳພູຊາ ແລະ ເຂດດິນ

ແລະ ໃກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ອາຫານສັດ ເປັນພັນໆຊີວິດ. ຄວາມຮັ່ງມີ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍ ຂອງລະບົບນິເວດພາຍໃນນ້ຳໄຫຼ ນີ້ແມ່ນສູງທີ່ສຸດໃນໂລກ. ລະບົບນິເວດນີ້ ຈະຍັງຄົງຮັກສາ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການກົດດັນຂອງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ພົນລະເມືອງ ແລະ ການອຸດສາຫະກຳຂອງເຂດອ່າງນ້ຳແຫ່ງນີ້ເອງ.

ບັນດາຊັບພະຍາກອນ ທາງດ້ານນິເວດປະຈຸບັນ ກຳລັງຢູ່ໃນພາສຽງອັນຕະລາຍມີຄື:

- ປ່າໄມ້ເທິງບົກຟລໍຣາ (flora).
- ປ່າໄມ້ເທິງບົກຟໍນາ (fauna).
- ປ່າໄມ້ຢູ່ທາງນ້ຳຟໍນາ (fauna)
- ບຶງ ຫຼື ທາມ.
- ລະບົບນິເວດພິເສດ (ທະເລສາບ ຕິງເລສາບ ແລະ ທົ່ງປ່າເລົາ , ອໍ້)
- ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ພືດໃກ້ຈະສູນພັນ.

ປ່າໄມ້ເທິງບົກປະເພດ ຟລໍຣາ (flora).

ປ່າໄມ້ເທິງບົກປະເພດຕ່າງໆພາຍໃນອ່າງແມ່ນ້ຳປະກອບມີ ປາມໍລະສຸມ, ດິນຕຳປ່າຂຽວຕະລອດ, ປ່າມົງຕານ, ແລະ ປ່າຕີນສິນປະສົມ, ແລະ ປ່າໄມ້ໄມ້ພູເຂົາ.

ລະບົບນິເວດຂອງພື້ນທີ່ດິນໃນອ່າງໄດ້ລົດລະດັບລົງເຊັ່ນດຽວກັບເນື້ອທີ່ການປົກຄຸມປ່າໄມ້ໄດ້ຖືກລົດລົງຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ, ໃນການເປັນທີ່ອຸດໝູນ, ເກື້ອກຸນໃຫ້ແກ່, ຊີວະນາໆພັນ. ການຕັດໄມ້ເພື່ອການຄ້າຂາຍ, ໄມ້ເຮັດເຊື້ອໄຟ, ການຂະຫຍາຍການກະສິກຳ ແລະ ການກໍ່ສ້າງຄາມ ທັງໝົດແມ່ນໄດ້ທຳໃຫ້ການສູນເສຍເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ເນື້ອທີ່ປົກຫຸ້ມດ້ວຍປ່າໄມ້ໄດ້ລຸດນ້ອຍລົງຊຶ່ງເປັນບັນຫາສຳຄັນຍິ່ງສຳລັບ LMB, ຊຶ່ງປະຈຸບັນຍັງເຫຼືອພຽງແຕ່ 27% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດ.

ອີກຢ່າງນຶ່ງການທີ່ເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ ທີ່ປົກຄຸມທັງໝົດເສື່ອມຊຸດໂຊມລົງນັ້ນ, ປ່າໄມ້ທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ເມື່ອສົມທຽບ ແລ້ວ ແມ່ນມີຄຸນນະພາບບໍ່ດີ ໂດຍການລຸດຜ່ອນຄວາມໝາແໜ້ນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດຕໍ່ຫົວໜ່ວຍພື້ນທີ່

ນ້ອຍລົງ ແລະ ບັນດາໄມ້ທີ່ໃຊ້ໃນການຄ້າຂາຍ (ຊຶ່ງວ່າ ສ.ປ.ປລາວ ຍັງຄົງເຫຼືອ ພຽງແຕ່ 10 % ຂອງເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ທັງໝົດສາມາດທຳເປັນໄມ້ຄ້າຂາຍໄດ້). ການປະຕິບັດຢ່າງມີລະດັບສູງນັ້ນ ແມ່ນມີການຄັດເລືອກຕັດແຕ່ໄມ້, ພືດພັນທີ່ມີຄ່າສູງ ທຳການສົ່ງອອກ, ຈະທຳການສະນັບສະໜູນບັນເທົາ ການເສື່ອມໂຊມ ຄວາມໝາແໜ້ນຂອງປ່າໄມ້ລົງໄດ້. ປັບປຸງການເຂົ້າໄປສູ່ຊົນລະບົດ ໂດຍຜ່ານເສັ້ນທາງທີ່ໃຊ້ເພື່ອການຕັດໄມ້ຈະນຳໄປສູ່ການສ້າງທາງຕັດໄມ້ອີກຕໍ່ໄປໃນບ່ອນທີ່ຍັງເຫຼືອຢູ່ (ບໍ່ຖືກຕ້ອງ).

ມັນຍັງຂາດຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ຫຼາຍປະການກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງເນື້ອທີ່ ທີ່ຍັງເຫຼືອທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນປ່າໄມ້ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ບັນຫາໃນການປະມານການກວມເອົາຂອງເນື້ອທີ່ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເປັນປ່າໄມ້ມີດັ່ງນີ້ຄື:

- ຂາດຄວາມເປັນເອກະພາບກັນໃນລະບົບການຈັດປະເພດຊຶ່ງວ່າເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ຖືກຈັດໃຫ້ເປັນປ່າ, ບາງເທື່ອອາດເປັນປ່າຕົ້ນໄມ້ເຕ້ຍ, ທີ່ມີຄຸນຄ່າທາງດ້ານນິເວດ ແລະ ເສດຖະກິດນ້ອຍທີ່ສຸດ. ປ່າໄມ້ປະເພດທຳການກະເສດພຽງຢ່າງດຽວ (ຕົ້ນວິກ) ໄດ້ຖືກຈັດເປັນປ່າໄມ້ ແຕ່ມັນໄດ້ໃຫ້ຄ່າທາງນິເວດຕໍ່ທີ່ສຸດ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານຊີວະນິດທີ່ສຸດ.
- ການເຮັດທາງເຂົ້າຕັດໄມ້ຢ່າງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຂາດການ ກວດກາຕິດຕາໃນເຂດຊົນນະບົດນັ້ນຈະເຮັດໃຫ້ການປະມານຄ່າປ່າໄມ້ປົກຄຸມທາງການບໍ່ມີຄວາມຊັດເຈນໄດ້.
- ການໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບ ການໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຢີທັນສະໄໝສຳລັບການປະເມີນຜົນເຊັ່ນການໃຊ້ເຄື່ອງສົ່ງສັນຍານທາງໄກ ເພື່ອສຳຫຼວດ ຄຸນຄ່າຂອງປ່າໄມ້ຢ່າງສົມບູນ ສະເຊັດເຈນ. ການເຂົ້າໄປສູ່ເຂດທ່າງໄກກໍເປັນງານທີ່ລຳບາກສັບສົນ ເພື່ອຈະຊື້ແຈງປະເພດຂອງປ່າຕ່າງໆ ຢູ່ໃນພາກພື້ນດິນ.

ປ່າໄມ້ເທິງບົກປະເພດ ຟໍນາ (Fauna)

ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ເກື້ອກຸນພືດ ແລະ ສັດ ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍ ຂອງພືດ,

ສັດ ຂອງປ່າໄມ້ເທິງບົກປະເພດ ພໍນາ. ເຖິງແມ່ນວ່າຂໍ້ມູນສຳລັບ ເຂດທ່າງໄກຊອກຫຼີກຂອງອ່າງນ້ຳ ຈະບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ມີແບບຈຳກັດກໍຕາມແຕ່, ໂດຍການສຳຫຼວດຂອງຄະນະກຳມະທິການແມ່ນ້ຳຂອງ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຢ່າງນ້ອຍມີສັດຊະນິດລຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມ 212 ຊະນິດ, ມີນົກ 696 ຊະນິດ, ແລະ ສັດ ເລືອຄານ ແລະ ເຄິ່ງບົກເຄິ່ງນ້ຳ 213 ຊະນິດ ອາໄສຢູ່ ແລະ ຈະມີການຄົ້ນພົບສັດປະເພດໃໝ່ໃນແຕ່ລະປີ.

ປະເພດສັດປ່າຕ່າງໆໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ແມ່ນເພີ່ມຄວາມກົດດັນຂຶ້ນ ແລະ ຖືກຜົນກະທົບຈາກກິດຈະການ ການພັດທະນາຕ່າງໆ ແລະ ການລ່າສັດທີ່ບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້. ການລ່າສັດປ່າສຳລັບການບໍລິໂພກ ໃນຄອບຄົວ, ໃຊ້ໃນທາງການແພດ, ແລະ ເພື່ອການຕະລາດສິ່ງອອກ ແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການຂົ່ມຂູ່ ປະຊາກອນສັດປ່າ ແລະ ບັນດາສິ່ງທີ່ມີຊີວິດທັງຫຼາຍ ໃນອ່າງນ້ຳແຫ່ງນີ້.

ປ່າໄມ້ທາງນ້ຳ ພໍນາ

ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງນີ້ ໄດ້ເກື້ອກູນອຸດໜູນປ່າໄມ້ທາງນ້ຳພໍນາ ໃນລັກສະນະປະສົມປະສານ ແລະສິ່ງທີ່ມີຊີວິດນາໆພັນ. ໂດຍປະມານ 1,300 ຊະນິດພັນ ຂອງສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ໄດ້ແຈກຢາຍກັນຢູ່ແຕ່ລະແຫ່ງຊຶ່ງພົບພໍ້ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳແຫ່ງນີ້ (Jensen 2000)D

ປະເພດທີ່ຢູ່ອາໄສທີ່ເຫັນຊັດເຈນ ຊຶ່ງບັນດາພັນປາທັງຫຼາຍເຄີຍໃຊ້ເປັນບ່ອນຢູ່ອາໄສໃນຊວງຮອບວຽນຊີວິດຂອງພວກມັນຄື.

- ປາກແມ່ນ້ຳຂອງສາມຫລຽມທີ່ໃຫ້ເປັນທີ່ອາໄສ ແລະ diadromous ຂອງສັດຊຶ່ງເປັນຂອງລະດູການ ອົບພະຍົບມາປ່ອຍໄຂ່ ຫຼື ຈະເກີດລູກ ຫຼື ມາອາໄສຢູ່ນ້ຳຈືດ.
- ເຂດ ເທິງນ້ຳໄຫຼຂອງແມ່ນ້ຳຂອງມີປານ້ຳຈືດຫຼາຍປະເພດອາໄສຢູ່ (ເຊັ່ນ *Cyprinidae*, *Siluridae*, *Clariidae* ເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ).
- ໃນເຂດດິນຂອງບັນດາສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ຢູ່ພາກຕາເວັນອອກຂຽງເໜືອປະເທດໄທ, ສ.ປ.ປ

ລາວ, ແລະເຂດບຶງທາມໃນປະເທດກຳພູຊາ, ເປັນບ່ອນສຳຄັນໃຫ້ແກ່ການເກີດລູກ ແລະ ບ່ອນລ້ຽງປ່າມ້ອຍ ນາໆຊະນິດລວມທັງພືດພັນ, ສັດທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ນິເວດປະເພດຕ່າງໆ ອີກດ້ວຍ.

ກຸ່ງນ້ອຍທີ່ພົບເຫັນໃນແມ່ນ້ຳຂອງ ລວມທັງກຸ່ງໃຫ່ຍ ຊຶ່ງຢ້າຍຖິ່ນຈາກນ້ຳຈືດ ສູ່ນ້ຳເຄັມ ແລະ ນ້ຳຈືດບົນນ້ຳເຄັມທີ່ປາກແມ່ນ້ຳເພື່ອວາງໄຂ່ຂອງພວກມັນ, ບັນດາສັດປະເພດອື່ນກໍລົງມາວາງໄຂ່ ທີ່ນ້ຳບົນເຄັມ-ຈືດ (ປາກແມ່ນ້ຳ) ຂອງແມ່ນ້ຳຂອງ ໃນຊວງເດືອນ ມີນາ ເຖິງເດືອນ ສິງຫາ. ການຈັບກຸ່ງແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທາງດ້ານເສດຖະກິດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງໂດຍສະເພາະຕະລາດການສິ່ງອອກ.

ຂໍ້ມູນມີຈຳກັດ ຫາໄດ້ຍາກ ຢູ່ໃນປະຊາກອນທີ່ທຳການປະມົງໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ, ເຮັດໃຫ້ພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫຼາຍທີ່ຈະທຳການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງການກົດດັນຕໍ່ການເກັບກ່ຽວຜົນ ຫຼື ການທຳລາຍທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ການເຊື່ອມລິ້ງຍ້ອນກິດຈະການການພັດທະນາຕ່າງໆ.

ດິນທາມ (ບຶງ)

ດິນທາມ ປະກອບດ້ວຍເຂດທີ່ຂັງນ້ຳຊົ່ວຄາວ ແລະ ຂັງນ້ຳແບບຖາວອນ ເຊັ່ນວ່າ ປ່າໄມ້ ເຂດຊາຍຝັ່ງນ້ຳຂຶ້ນ ແລະ ເຂດນ້ຳລົງ, ເຂດປາກແມ່ນ້ຳທີ່ມີນ້ຳຖ້ວມ, ຄອງນ້ຳ ແລະ ສາຂາແມ່ນ້ຳ ທົ່ງນາມີນ້ຳຂັງ, ເນື້ອທີ່ປູກຟັງທີ່ມີນ້ຳຂັງ, ໜອງທຳມະຊາດ, ແລະ ອ່າງທີ່ຄົນກໍ່ສ້າງຂຶ້ນ. ທາມທີ່ສຳຄັນຢູ່ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ແກ່ບັນດາໜອງເລິກ, ໜອງ ແລະ ບຶງ ຊຶ່ງໄດ້ນ້ຳຈາກຝົນຕົກ ຫຼື ການເກີດນ້ຳຖ້ວມ ຈະເປັນລັກສະນະຖາວອນ ຫຼື ເປັນລະດູການ.

ບັນດາບ່ອນທີ່ເປັນທາມ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຢ່າງໃຫ່ຍຫຼວງ ທາງດ້ານນິເວດ ໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງໄດ້ແກ່.

- ໜອງໃຫ່ຍ (ທະເລສາບ) ແລະ ລະບົບຕົງເລສາບໃນປະເທດກຳພູຊາ.
- ປ່າເລົາ ປ່າອໍ້ ທີ່ປະເທດກຳພູຊາ ແລະ ປະເທດວຽດນາມ.

- ປ່າເມລາເລີກກາ ເລີກກາເດັ່ນຕຣອງໃນປະເທດ ວຽດນາມ.
- ລະບົບແມ່ນ້ຳຊີ ແລະ ແມ່ນ້ຳມູນໃນປະເທດໄທ.
- ສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ.

ທາມມີໜ້າທີ່ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ເກັບນ້ຳ, ປ້ອງກັນການ ເກີດພະຍຸ ແລະ ລົດຜ່ອນຄວາມຮຸນແຮງຂອງນ້ຳຖ້ວມ ເຮັດໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຝັ່ງນ້ຳ ແລະລະດັບນ້ຳ, ຄວບຄຸມ ການເຊາະເຈື່ອນ, ດຶງເອົານ້ຳໃຕ້ດິນໄວ້, ປ່ອຍນ້ຳໃຕ້ດິນອອກໄປ, ສະຫງວນຮັກສາສິ່ງທີ່ໃຫ້ອາ ຫານໄວ້ ແລະ ການຕົກຕະກອນໄວ້ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີ ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງດ້ານສະພາບ ບັນຍາອາກາດໃນ ທ້ອງຖິ່ນໂດຍສະເພາະຝົນຕົກ ແລະ ອຸ່ນທະພູມ.

ທາມເປັນບ່ອນທີ່ມີປະສິດທິຜົນດີທີ່ສຸດທາງດ້ານ ການວາງໄຂ, ລ້ຽງດູຮັກສາ ສຳລັບບັນດາສັດນ້ຳ ແລະ ສັດບົກນາໆຊະນິດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ - ເປັນ ບ່ອນ ສະນັບສະໜູນ ຄວາມສຳຄັນທາງດ້ານນິເວດ ແລະ ດ້ານເສດຖະກິດຂອງປາ ແລະ ສັດທະເລປະ ເພດກຸ້ງປູທອຍ. ທີ່ເປັນແຫຼ່ງໄປຮາຕຣິນ ທີ່ສຳຄັນ ສຳ ລັບຄົນເຮົາໃນບັນດາປະເທດທີ່ຢູ່ຮິມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ. ຕ່ອງໂສ້ອາຫານຂອງດິນທາມ ຍັງຄົງເກື້ອກຸນໃຫ້ ບັນ ດາສັດ ທີ່ຫາຍາກ ແລະສັດໃກ້ຈະສູນພັນໄປ ເຊັ່ນ ສັດທີ່ລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມ, ສັດເລືອຄານ, ສັດເຄິງບົກ ເຄິງນ້ຳ ແລະ ລວມທັງນົກທີ່ຢູ່ອາໃສ ແລະ ນົກຍ້າຍ ຖິ່ນຖານ.

ທະເລສາບ ແລະ ແມ່ນ້ຳຕົງເລສາບ.

ລະບົບນິເວດນີ້ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທັງ ດ້ານນິເວດ ແລະ ທັງດ້ານເສດຖະກິດຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳ ຂອງ.

ປ່າທີ່ຖືກນ້ຳຖ້ວມບໍລິເວນອອ້ມຂ້າງໜອງແມ່ນ ເປັນລັກສະນະວິກິດສຳລັບລະບົບການຜະລິດດ້ານຊີ ວະວິທະຍາ. ຄວາມກົດດັນຂອງການພັດທະນາຕໍ່ປ່າ ໄມ້ສຳລັບມີການຜະລິດໄມ້ນ້ຳເຊື້ອເພີງ, ການເຜົາ ຖ່ານຫີນ ແລະ ການປ່ຽນແປງສະພາບປ່າໄມ້ໃຫ້ເປັນ ເນື້ອທີ່ກະສິກຳແມ່ນເປັນ ບັນກາທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງຫຼາຍ ທີ່ສຸດ.

ການສົມທຽບຂໍ້ມູນຊົ່ວຄາວ ຂອງການສັ່ງສັນຍານ ທາງໄກໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປົກຄຸມປ່າໄມ້ແມ່ນໄດ້ ລຸດລົງຢ່າງໃຫ້ເປັນຫ່ວງທີ່ສຸດໃນຊ່ວງ 20 ຫາ 30 ປີ ມານີ້ ຄື ຈາກໂດຍປະມານ 1 ລ້ານເຮັກຕ້າ ມາເປັນ 361,700 ເຮັກຕາ ໃນນັ້ນມີ 157,200 ເຮັກຕາ ເປັນ ປ່ານ້ຳຖ້ວມ ທີ່ເປັນປ່າແລະພືດພັນທັງຫຼາຍ ເຊື່ອມ ໂຊມລົງ.

ລັກສະນະສະເພາະ ຂອງອຸທິກກະສາດຂອງລະ ບົບໄດ້ເຮັດໃຫ້ມັນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ທີ່ສຸດ ສຳລັບ ສິ່ງທີ່ຢູ່ອາໃສທັງຫຼາຍ ແລະ ບັນດາປາທີ່ອົບພະຍົບ ເຂົ້າມາ. ປະມານ 40 ປະເພດສັດມີຄວາມສຳຄັນ ທາງດ້ານການຄ້າຂາຍໄດ້ຂຶ້ນກັບລະບົບ. ການຮັບສະ ມັກຈາກລະບົບໄດ້ອຸດໜູນໃຫ້ການປະມົງ ໃນແມ່ນ້ຳ ຂອງໂດຍສະເພາະໃນເຂດເທິງນ້ຳໄຫຼ ເຊັ່ນຢູ່ໃນແຂວງ ຢູນນານ ໃນປະເທດຈີນ.

ການບໍລິໂພກເກີນຂີດຈຳກັດຂອງປາຈາກໜອງ, ນຳໃຊ້ແບບແຜ່ກວ້າງອອກໄປຂອງແບບວິທິການຈັບ ປາແບບທຳລາຍ ແລະການທຳໃຫ້ສຸນເສັຍ ແລະ ເຊື່ອມໂຊມລົງ ຂອງທີ່ຢູ່ອາໃສນັ້ນ ແມ່ນເປັນສ່ວນທີ່ ຈະຕ້ອງໄດ້ນຳມາສ້າງເກດ ເຖິງ ອັດຕາການຈັບປາ ລຸດນ້ອຍລົງ ລວມທັງຈຳພວກສັດປະເພດພິເສດຕົວ ນອ້ຍໆ. ຄວາມບໍ່ພຽງພໍຂອງອັດຕາ ຂອງການຫາມາໄດ້ ສຳລັບພັນປາບາງຊະນິດ (ເຊັ່ນ ປາປາກໃນແມ່ນ້ຳ ໃຫຍ່, *Catlacarpio siamensis*) ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາເປັນ ບັນຫາພົວພັນໃຫ້ການລົດຈຳນວນປະຊາກອນປາລົງ ຢ່າງບໍ່ສາມາດຈະປ່ຽນແປງຄືນໄດ້.

ໃນລະບົບຍັງໄດ້ຈັດໃຫ້ມີບ່ອນລີ້ໄພແກ່ນົກປະ ເພດຕ່າງໆ. ອານານິຄົມການແຜ່ພັນເກີດລູກຫຼາຍໆ ແຫ່ງຂອງນົກອາໃສຢູ່ນ້ຳ ໄດ້ນຳໃຊ້ລະບົບນີ້. ໃນນັ້ນ ແມ່ນລວມທັງບັນດາສັດທີ່ກຳລັງຈະສູນພັນ, ຊຶ່ງໄດ້ ເຊື່ອຫມັ້ນໃນການນຳໃຊ້ເຂດດັ່ງກ່າວເປັນບ່ອນເກີດ ລູດແຜ່ພັນ (ເຊັ່ນ ນົກຂຽນຄໍຍາວ ຕາເວັນອອກ, *Grus antigone sharpii*).

ທົ່ງປ່າເລົາ ຫຼື ປ່າອັ້

ທົ່ງປ່າເລົາແມ່ນລະບົບນິເວດແບບຂ້າມເຂດແດນ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ປະມານ 700,000 ເຮັກຕາຢູ່ ປະເທດ

ກຳພູຊາ. ເນື້ອທີ່ນີ້ເປັນ ພື້ນທີ່ຕໍ່ຊຶ່ງເປັນບັນຫາຂອງ ນ້ຳຖ້ວມປະຈຳລະດູ, ຊຶ່ງເນື້ອທີ່ອັນກ້ວາງຂວາງແມ່ນ ຖືກນ້ຳຖ້ວມ ແຕ່ເດືອນມິຖຸນາເຖິງເດືອນ ມັງກອນ. ໄລຍະລະດູແລ້, ທົ່ງເກືອບທັງໝົດມີຄວາມແຫ້ງແລ້ງ, ຍົກເວັ້ນ ບັນດາໜອງບຶງທີ່ກະຈັກຈາຍກັນຢູ່.

ປະສິດທິຜົນສູງທາງດ້ານ ກະສິກຳ, ສັບພະຍາ ກອນປ່າໄມ້ ແລະ ການຫາປາໄດ້ຮັບການອຸດໜູນ ເກື້ອກຸນລະບົບນີ້. ທົ່ງຍັງໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ການຈັດແບ່ງປະ ເພດຂອງ ປ່າພໍລຣາໄດ້ລວມທັງສ່ວນທີ່ຈຸ່ມຈູຢູ່ໃຕ້ ນ້ຳ, ສ່ວນທີ່ປະກົດຂຶ້ນມາ ແລະ ສ່ວນທີ່ຟຸ່ງຢູ່ຕາມໜ້າ ນ້ຳ, ດິນແດນ ທົ່ງຫຍ້າກ້ວາງຂວາງ, ປ່າໃຫ້ເປັນກຸ່ມ ກ້ອນໃຫຍ່ ແລະ ປ່າກະຈັດກະຈ່ຍ (ປ່າໄມ້ Melaleuca) ແລະ ປ່າໄມ້ໃຫຍ່. ຊີວະນາໆພັນ, ແມ່ນມີສູງຢູ່ໃນທີ່ອາໄສແຫ່ງນີ້ມີປາ ແລະ ນົກຫຼາຍ ຊະນິດ, ແລະ ກໍຍັງສະໜອງໃຫ້ຜົນຜະລິດ ທີ່ມີຄຸນ ຄ່າ ສູງເຊັ່ນ ໄມ້, ໄມ້ເຊື້ອເພີງ, ນ້ຳມັນ Capeyut, ແລະ ນ້ຳເຕັ້ງ.

ໃນຊ່ວຍລະດູນ້ຳຖ້ວມ, ທົ່ງແຫ່ງນີ້ ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ມີ ປາຫຼາຍປະເພດຊຶ່ງຖືກອົບພະຍົບມາຈາກບ່ອນນ້ຳໄຫຼ ສູ່ໜອງບຶງ ແລະ ລຸ່ມ. ຍັງປະກົດມີສັດນ້ຳຈຳພວກກຸ້ງ ແລະ ການປະມົງສຳຄັນໄດ້ທຳການປະມົງໃນຊ່ວຍ ທ້າຍຂອງລະດູຝົນດ້ວຍປະລິມານສູງ.

ທົ່ງຍັງໄດ້ຊ່ວຍເກື້ອກຸນໃຫ້ ນົກນ້ຳຫຼາຍໆ ປະ ເພດ ໃນນັ້ນລວມມີສັດທີ່ກຳລັງຈະສູນພັນ ຊຶ່ງ ອົບ ພະຍົບໃນລະດູໜາວ ເຊັ່ນວ່າ ນົກຂຽນຊຶ່ງພວກມັນມີ ຄວາມຊົມຊື່ນກັບ ຄວາມອຸດົມສົມບູນ ໄປດ້ວຍບ່ອນ ຢູ່ອາໄສ ພອ້ມທັງອາຫານ.

ບັນຫາການອະນຸລັດ ແລະ ບັນຫາການພັດທະ ນາ ແມ່ນມີຄວາມສັບຊ້ອນດ້ວຍການຄົ້ນພົບເຫັນດິນ ປະກອບມີອາຊິດຊຸນຟິວຣິກສູງ ໃນຂອບເຂດທີ່ກ້ວາງ ຂວາງຂອງທົ່ງແຫ່ງນີ້. ກິດຈະການສຳຄັນຍິ່ງຂອງການ ພັດທະນັນກໍຄືການບຳປັດເຮັດໃຫ້ອາຊິດຊຸນຟິວຣິກ ຂອງດິນລຸດລົງ ແລະ ນ້ຳມາຈາກແມ່ນ້ຳຂອງເພື່ອລະ ບາຍ pH ຂອງນ້ຳຕໍ່ໃນເວລານ້ຳຖ້ວມ, ນ້ຳຈະໄຫຼ ຍ້ອນກັບໄປປະສົມກັນເຂົ້າກັບການກໍ່ສ້າງໃນການຍົດ ພື້ນທ້ອງຂອງທົ່ງໃຫ້ສູງຂຶ້ນເພື່ອປູກຝັງທີ່ສາມາດເຮັດ ໃຫ້ເພີ່ມຜົນຜະລິດໃນການປູກເຂົ້າໄດ້ຂຶ້ນໄວໃນເນື້ອທີ່

ຂອງວຽດນາມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ທັງໝົດທີ່ກ່າວມາ ນີ້ຕ້ອງໄດ້ມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງກັນ ກັບການອະນຸລັກຂອງ ດິນ ທີ່ມີອາຊິດຊຸນຟິວຣິກ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາ ລະບົບນ້ຳຖ້ວມ ທຳມະຊາດ ເພື່ອຮັກສາ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ ປົກຄຸມໄວ້ ແລະ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຊີວະນາໆພັນໄດ້ຖືກບຳ ລຸງຮັກສາໄວ້.

ລະບົບນິເວດຂອງເຂດຊາຍຝັ່ງ.

ເຂດຊາຍຝັ່ງສາມຫຼ່ຽມແມ່ນ້ຳຂອງ ແມ່ນມີຄວາມ ຍາວປະມານ 650 km, ໃນນັ້ນ ເປັນຮິມຝັ່ງທະເລຈີນ ໃຕ້ 350 km ແລະ ຮິມຝັ່ງອ່າວໄທ 300 km.

ເຂດຊາຍຝັ່ງທະເລຈີນໃຕ້ ໄດ້ມີລັກສະນະສະ ເພາະດ້ວຍ ແມ່ນ້ຳໃຫຍ່ 5 ສາຍ ໄຫຼ ມາປະສົມກັນ, ເນີນຊາຍ, ເຂດນ້ຳຖ້ວມ ຂຶ້ນໆລົງໆ ແລະ ປ່າໄມ້ ເຂດຮ້ອນ.

ເຂດຊາຍຝັ່ງອ່າວໄທໄດ້ແບ່ງອອກເປັນສອງສ່ວນ: ສ່ວນທີ່ນຶ່ງ ປະກອບດ້ວຍດິນດຳນ້ຳຊຸ່ມນ້ຳຖ້ວມ ມີປ່າ ໄມ້ເຂດຮ້ອນອຸດົມສົມບູນ ແລະ ສ່ວນທີ່ສອງປະກອບ ດ້ວຍປ່າໄມ້ເຂດຮ້ອນບໍ່ອຸດົມສົມບູນ, ດິນດຳນ້ຳຊຸ່ມ ແຄບມັກຖ້ວມ ແລະ ປະເພດດິນສູງກ

ບັນດາປາກແມ່ນ້ຳປະສົມກັນ ຂອງສາມຫຼ່ຽມແມ່ ນ້ຳຂອງ ມີຄວາມສຳຄັນເປັນພິເສດໃນການໃຫ້ມີກຸ້ງ ແລະ ປາເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບ ຄວາມຮັ່ງມີ ຂອງບ່ອນຢູ່ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຂອງອາຫານ ສຳລັບການເກີດລູກວາງໄຂ່ ແລະ ການ ລ້ຽງດູ. ຮອບວຽນຊີວິດ ຂອງສັດປະເພດກຸ້ງທີ່ມີຄວາມ ສຳຄັນທາງດ້ານເສດຖະກິດນັ້ນແມ່ນໄດ້ຂຶ້ນກັບເງື່ອນ ໄຂຂອງສະພາບແວດລ້ອມ ໃນເຂດປາກແມ່ນ້ຳບ່ອນ ທີ່ພວກມັນປ່ອຍໄຂ່ໃນຊາຍຝັ່ງນ້ຳເລິກ, ດ້ວຍຕົວ ອ່ອນໆເຄື່ອນຍ້າຍຕາມກະແສນ້ຳ ຊອກຫາທີ່ລົບຊ້ອນ ໃນເຂດນ້ຳເຕັມເພື່ອໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວໃຫຍ່ຂຶ້ນເປັນຕົວ ແຂງແຮງແລ້ວຈຶ່ງກັບສູ່ນ້ຳທະເລ. ສັດພວກດັ່ງກ່າວມີ ຄວາມອ່ອນແອຕໍ່ການລົບກວນທາງຊີວິດສາດ ແລະ ທາງເຄມີ ແລະ ທາງພິຊິກ ໃນລະບົບນິເວດຂອງປາກ ນ້ຳຈວບກັນທາງພື້ນເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ເຂດຮ້ອນທັງໝົດ ຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ.ມີປະມານ 120,000 ເຮັກຕາ, ທີ່ເປັນປ່າໄມ້ເຂດຮ້ອນຂອງເຂດຊາຍຝັ່ງ ເປັນເນື້ອທີ່

ທີ່ສຳຄັນຢ່າງຍິ່ງ ສຳລັບໃຫ້ການເກີດລູກແມ່ນພັນ, ພັກໄຂ, ແລະ ການລ້ຽງດູໃຫ້ໃຫຍ່ສຳລັບປານາງຊະນິດ, ກະບູ ແລະ ກຸ້ງ. ນອກນັ້ນຍັງມີບັນດາແມງໄມ້ ແລະ ຊີວະພາກໃນນ້ຳເປັນອາຫານທີ່ດີສຳລັບປາ, ນົກ ສັດເລືອຄານ ແລະ ສັດເຄິງບົກເຄິງນ້ຳ.

ລະບົບສິເວດຂອງປ່າເຂດຊາຍຝັ່ງ ຮັບໃຊ້ເໝືອນ ດັ່ງກຳແພງທຳມະຊາດ ຄົ້ນຟອງຢູ່ຮິມຝັ່ງນ້ຳ. ສິ່ງສຳຄັນຕໍ່ມາອີກຂອງການສູນເສຍ ລະບົບສິເວດ ຂອງ ທາມ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດຊາຍຝັ່ງ ແມ່ນການເຊາະເຈືອນຮິມຝັ່ງ ຢ່າງວ່ອງໄວ, ຊຶ່ງມັນສົ່ງຜົນກະທົບໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຊາຍຝັ່ງ ແລະ ກິດຈະການດ້ານກະສິກຳ. ພົນລະເມືອງຢູ່ເຂດຊາຍຝັ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ ຕາມມາດ້ວຍກິດຈະການ ການປູກພືດໃນນ້ຳ, ການກະສິກຳ, ການພັດທະນາຕົວເມືອງ ແລະ ອຸດສະຫະກຳ ທັງໝົດໄດ້ພົວພັນເຖິງການເລັ່ງການທຳລາຍປ່າໄມ້ເຂດຮ້ອນໃນເຂດຫາດ ແລະ ປ່າໄມ້ຊາຍຝັ່ງ.

ຊີວະນາໆພັນ.

ທຸກໆປະເທດໃນອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງມີຊີວະນາໆພັນ. ໂດຍຮ່ວມກັນ, ບັນດາປະເທດທີ່ຢູ່ຮິມຝັ່ງແມ່ນ້ຳຂອງ ຖືກເກື້ອກູນ ພັນນາໆຊະນິດຂອງພືດ ແລະ ສັດ ຈາກ ຟລໍຣາ ແລະ ພື້ນາ ເຊິ່ງມັນແມ່ນລັກສະນະພິເສດຂອງພູມມີພາກນີ້.

ປະເທດກຳພູຊາ ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາໃຫ້ມີການປົກປັກຮັກສາ ຊີວະນາໆພັນ ແລະ ຄວາມຮັ່ງມີຂອງລະບົບດິນທາມ, ທີ່ບັນຈຸດ້ວຍສັດທີ່ລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມ ແລະ ນົກທີ່ກຳລັງຖືກທຳລາຍໃຫ້ຊຶມໄປຈາກປະເທດອື່ນໆ. ສ.ປ.ປ.ລາວໃນອັນດັບສອງ ເຖິງວ່າຈະມີພືດ ແລະ ສັດນາໆຊະນິດ ນ້ອຍ, ໂດຍເຫັນວ່າຍັງມີຫຼາຍພື້ນທີ່ຂອງປະເທດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ແຕະຕ້ອງເທື່ອ. ປະເທດໄທ ເປັນອັນດັບສາມ ຍ້ອນວ່າມີທີ່ນ້ອຍແຕ່ພົບເຫັນວ່າມີຊີວະນາໆພັນ. ປະເທດວຽດນາມກໍຖືກເກື້ອກູນຊີວະນາໆພັນ ຫຼາຍພໍສົມຄວນ. ໂດຍສະເພາະຢູ່ເນື້ອທີ່ດິນທາມພາກໃຕ້ ແລະ ປ່າໄມ້ເຂດນອກຂອງພາກກາງ ສູນກາງດິນສູງ.

ເນື້ອທີ່ ທີ່ມີຄວາມຮັ່ງມີ, ຊີວະນາໆພັນໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ແມ່ນນອນຢູ່ຕາມແນວຊາຍແດນ, ທີ່ມີການ

ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນ ແລະ ຊີວະນາໆພັນກຳລັງພົດເດືອດຢູ່ປະຈຸບັນນີ້ມີຄື:

- ຊາຍແດນສາມຫຼ່ຽມ ປະເທດກຳພູຊາ, ສ.ປ.ປ.ລາວ, ແລະ ປະເທດວຽດນາມ.
- ຕາມແນວຊາຍແດນ ລະຫວ່າງ ສ.ປ.ປ.ລາວ ແລະ ປະເທດວຽດນາມ.
- ຕາມແນວຊາຍແດນລະຫວ່າງ ປະເທດກຳພູຊາ ແລະ ປະເທດໄທ.
- ຊາຍແດນ ສີ່ຫຼ່ຽມ ສ.ປ.ປ.ລາວ, ພະມ້າງ, ໄທ ແລະ ຍູນານ (ຈີນ).
- ຕາມແນວຊາຍແດນລະຫວ່າງ ສ.ປ.ປ. ລາວ ແລະ ຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອຂອງປະເທດໄທ.

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊີວະນາໆພັນນີ້ທຸກໆ ຄັ້ງບໍ່ມີຄວາມຊັດເຈນ ແລະ ບໍ່ສົມບູນມີຄວາມສັບສົນທາງດ້ານໜ້າທີ່ເພື່ອຊອກຫາ ກຳນົດວ່າຊີວະນາໆພັນໄດ້ຖືກຜົນກະທົບຈາກກິດຈະກຳຂອງມະນຸດ ແລະ ການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ. ເຖິງແມ່ນວ່າຕົວເລກຈະບໍ່ຊັດເຈນ ກໍຕາມ ແຕ່ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ມີປະຈຸບັນນີ້ໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ຄິດເຫັນວ່າ ຊີວະນາໆພັນ ໃນທົ່ວພາກພື້ນຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງກຳລັງ ລຸດນ້ອຍລົງ. ຊີວະນາໆພັນໄດ້ຖືກ ຂົ່ມຂູ່ເພີ່ມຂຶ້ນຈາກ:

- ບ່ອນອາໄສໄດ້ຖືກທຳລາຍດ້ວຍການທຳການກະເສດ, ການທຳກະສິກຳກະແຈກກະຈ່າຍ ແລະ ການປູກໄມ້.
- ເພີ່ມການກົດດັນການຕັດທາງ ເຂົ້າໄປຕັດໄມ້ໃນປ່າ.
- ການລ່າເນື້ອໂດຍບໍ່ໄດ້ຄັດເລືອກ ຫຼື ເຈາະຈົງຊະນິດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຄວບຄຸມທັງສຳລັບ ເປັນອາຫານ ແລະ ເປັນການຄ້າຂາຍ ບັນດາສັດປ່າ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ.
- ການແຍກທີ່ຢູ່ອອກໃຫ້ເປັນບ່ອນຕ່າງກັນ ຈະເຮັດໃຫ້ ເພີ່ມການສູນເສຍຂຶ້ນ ໃນການທຳລາຍທີ່ຢູ່ລະບຽງຂອງການອົບພະຍົບ ຫຼື ລຸດຜ່ອນການລ້ຽງດູຂອງປະຊາກອນທາງບົກ.

ຕາຕະລາງ 1 ໄດ້ປະກອບມີຕົວຢ່າງ ຂອງພຶດພັນ ທ້ອງຖິ່ນຂອງ ອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ. ສະຖະນະພາບ, ຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ, ຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ ວິ ກິດການແມ່ນໄດ້ຖືກສະເໜີເປັນລາຍການສຳລັບພຶດ ພັນ ນັ້ນແມ່ນໄດ້ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ມີ (WCMC, 1997), ພຶດພັນຕ່າງໆ ໂດຍອີງໃສ່ການອາໄສແມ່ນ ຮັບຮູ້ກັນທົ່ວໄປໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງພາກພື້ນ, ພຶດພັນ ອາ ໃສຢູ່ໃນພາວະບໍ່ກັນດານ ຫຼື ຂໍ້ມູນບໍ່ມີເພື່ອຈະຊອກ ຫາວ່າພຶດພັນດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນສະພາວະໃນອັນຕະລາຍຫຼື ບໍ່ ?.

ຕາຕະລາງ 1 ຕົວແທນພັນສັດຕ່າງໆ ຂອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງ

ປະເພດສັດ	ຊື່ທົ່ວໄປ	ຊື່ທາງວິທະຍາສາດ	ສະຖານະພາບ	
ນົກ	ນົກຂຽນຄໍຍາວຕາເວັນອອກ	<i>Grus antigone sharpei</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ	
	ນົກຊຸ່ມໃຫຍ່	<i>Leptoptilos dubius</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ	
	ນົກກະສາຫູຂາວກາງຄືນ	<i>Gorsachius</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ ຂັ້ນວິກິດ	
	Asian dowitcher	<i>Limnodromus semipalmatus</i>	ສະພາບລວມ (ອົບພະຍົບ)	
	Anhinga	<i>Anhinga malanogaster</i>	ສະພາບລວມ (ອາໃສຢູ່)	
	ນົກກະທຸງ	<i>Pelacanus philipensis</i>	ບໍ່ຫມັ້ນຄົງ	
	ນົກໄກ່ຟ້າ ວຽດນາມ		<i>Lophura hatinhensis</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ
			<i>Lophura imperialis</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ
ສັດລ້ຽງລູກດ້ວຍນ້ຳນົມ	ກະຮອກດຳ	<i>Ratufa bicolor</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ປາດັນພິລ	<i>Delphinus spp</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ປາໂນມາ (ປາຂ່າ)	<i>Neophocaena phocaenoides</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ລິງກັງຫາງສິ້ນ	<i>Macaca multata</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ລິງດັງຫັກຕິງແກງ	<i>Pygathrix avunculus</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ ຂັ້ນວິກິດ	
	Kouprey	<i>Bos sauveli</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ ຂັ້ນວິກິດ	
ສັດເລືອຄານ	ງູເຫລືອມ	<i>Python mourus</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ເຫ້ຍແລນ	<i>Python reticulatus</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ເຕົ່າໃນແມ່ນ້ຳ	<i>Varanus sp</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
	ແຂ້ນ້ຳເຄັມ	<i>Batagur baska</i>	ໃກ້ຈະສູນພັນ	
	ງູນ້ຳ	<i>Crocodylus porosus</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	
		<i>Enhydriis spp</i>	ຢູ່ເປັນຫລັກແຫລ່ງ	